

B

fffi^jfcspelmansl

Eldsjälen bakom bildandet av spelemanslaget på Österlen är aktive folkdansaren, f. folkskollärare Alfred Jacobsson Valleberga, som aldrig förtrötts när det gäller att bevara något av bygdekulturen. Här lyssnar han på nittioårige f. målaren H A Hallgren Löderup, passiv medlem i laget.

Skånsk folkton i nybildat spelemanslag på Österlen

Skånsk folkton dansade i polska och kadrilj kring väggarna i Bromma bygdegård, där Sydöstskaåns första spelemanslag mötte upp till repetition igår. Man samlades med nyhart-sade stråkar för att locka fram den gamla bondekulturens musik, som måste bevaras och ges popgenerationen i arv, innan dess existens är glömd. Österlens spelemanslag som den nystartade gruppen om hittills tolv man kallar sig har en av Sveriges äldsta spelmän som medlem, visserligen passiv men f. målaren H A Hallgren Löderup vet att behandla sin fiol på rätt manér. Eldsjälen bakom spelemanslagets bildande är f. folkskolläraren Alfred Jacobsson Valleberga, kring de sjuttio, men föga bekymrad av ålder när det gäller den gamla fina kulturen i allmänhet och musiken i synnerhet.

Det var varken knätofs eller golvstamp när de tolv spelemännen representerande hela Österlen samlades. Men ingen behövde uppmana stråkarna att sjunga, de äktskånska folktonerna trillade lätt över strängarna. Anförare i spelemanslaget är köpman Mauritz Nilsson Bussjö med glänsande Zorn-märke, spelmans förnämsta tecken, på rockuppslaget. Det var Alfred Jacobsson och han som letade rätt på Österlens spelemän, de fann knappt tjugotalet, varav ingen yrkesmusiker. Att nå dem per telefon gick inte alltid, Alfred Jacobsson tog mopeden eller trampcykeln och uppsökte dem hemma. Och vem skulle kunnat motstå den entusiasm som denne fortfarande aktive folkdansare utstrålar; säga nej till blicken över de halverade glasögonen. Så kom det sig att tack vare dessa båda herrars iver tolv män samlades med sina instrument till en första repetition i Bromma Bygdegård.

den 13 april 1965

De har redan fått engagemang i hembygden. Arrangörerna för Ystadveckan önskar se dem i hembygdsdräkter komma marscherande in på festplatsen. Den klädseln ska det också bli i fortsättningen, för det sprittande väljudet hör samman med en alert färgskala i dräkten. De tolv ämnar inte spela för den ekonomiska vinningens skull, men en god kassa innebär att alla skulle kunna skaffa sin bygdedräkt.

Ett riktigt spelemanslag ska ha minst åtta musikanter och Österlen fick alltså första kvällen tolv. Det stora intresset gjorde att initiativtagarna redan började kalkylera med att starta en grupp med säte i Simrishamn och vid framträdanden slå ihop de bägge loken till ett enda. Nu har Österlen fått något det länge saknat menade de tolv som har musiken som hobby och nog inte räknat med att få kalla sig spelman i den här bemärkelsen. Något spelemanslag har de nu deltagande veterligen aldrig existerat här nere. På folktonens förlovade tid fanns det byaspelemän som hade sitt tilldelade område att musicera för. Nu ska det nystartade laget fortsätta arvet gemensamt, trots att det är svårt då man inte vet hur föregångarna låt i sitt fiolhanterande.

Sydöstskaåns har haft många skapare av fin folkmusik, en del finns med i Österlenlagets spelbok "Skånsk folkton" bla Nils "Rusken" Mårtensson från Stora Herrestad som komponerat en äkta Skånemarsch o. en härlig brännvinspolka. De har länge varit bortglömda för österlingarna, alltför länge menar Alfred Jacobsson, som vill låta den kommande generationen upptäcka polska och kadrilj.

Folkdansare och spelemanslag
— Folkdansarna fullkomligt ropar efter spelemanslag, säger han och vet

Med anförande köpman Mauritz Nilsson repr

Sp som aktiv vad han talar om. Själv trakterar han inte fiol, men väl piano och orgel, och kommer att bli spelemanslagets alltiallo.

Passive medlemmen H A Hallgren är enligt Alfred Jacobsson bryggan mellan den gamla tidens musikutövare och dagens unga. Trots sina nittio år vet målaren Hallgren än hur man rätt lägger fiolen till hakan och spelar upp en av traktens många låtar. Sitt allra första instrument som han fick för sjuttiofem år sedan har han ännu kvar och det goda musikörat från fäderna därtill.

I fortsättningen kommer Österlens spelanslag att samlas varje vecka till repetition i Bromma bygdegård, för att som de själva säger "utan pretentioner bevara folktonen". De välkomnar gärna fler sitt lag, samtidigt som de hoppas att besöken i bygdegården inte bara ska gälla övningar, utan besök vid föreningsaftnar, där ett fullständigt hembygdsklätt inslag är självskrivet.

CRAKA

Dansare och spelmän på stämma i Örebro

Ettusenfemhundra dansare och spelmän invaderar Örebro.

I strålände väder öppnades i Örebro 1965 års Bygdeungdoms- och Riksspelmannsstämman, som pågår i tre dagar. Därtill kommer bussutflykter på måndag.

I stämman deltar ca 1300 folkdansare från svenska ungdomsringarna för bygdekultur och omkring 250 spelmän från Sveriges spelmäns riksförbund. Tyvärr är representationen från Västmanland ganska dålig. Cirka 10 dansare och 5 spelmän. Men fler väntas till söndagens familjefest.

Vid invigningshögtidligheten i S:t Nicolai kyrka tilldelades förutvarande och nuvarande ordförandena Olle Molin, Stockholm och Henry Jariid, Uppsala, ungdomsringens förtjänstmärke i guld och tre ungdomsringare från Örebro fick samma märke i silver. På eftermiddagen marscherade ett festtåg av mer än 500 bygdedräktsklädda med fanor och klingande musik genom staden till Eyravallen. Där vidtog ett "festspel i ton, rytm och färg" med 16 folkdansringar och ett 100-tal spelmän. Särskilt fängslande var Skånespelmännen som framförde gamla låtar på lästskofiol. Under hela stämman pågår uppspelningar för Zorn-märket varvid några västmanländska spelmän deltaga.

Sp

S mäliga son höj och bro dol Vä Öre erö

Me sade eller på jt jury på m speln bevis för d på t ry vi son, Ling gång

Dr att d litet löfte histo tisk låtar der

Ar närl och Sver deku Lars ra E spel de

Vi parl riks sin plor ka ett att f

mä mir Yn Rät san Ols lön son son I är